

<p style="text-align: center;">Joves d'Esquerra Verda Document Base sobre Municipalisme</p>

Ponència: Anna Martín Cuello i Gerard Domínguez Reig

1.Introducció

2.La importància de Municipalisme per a Joves

3.Recursos: l'assignatura pendent del món local

4.Conclusions

1.Introducció

Joves d'Esquerra Verda som una joventut política municipalista, i aquest no és un concepte buit de contingut. Tenim una vocació de poble i ciutat, d'escala local, d'articular espais de proximitat que donin resposta a les necessitats, inquietuds i expectatives d'una ciutadania cada cop més exigent, emancipada i contrària a la generació de desigualtats.

Municipalisme és proximitat. Valorar l'espai de proximitat com essencial per al desenvolupament de la pròpia persona, perquè des d'aquest espai es pot donar resposta a les demandes més bàsiques de la ciutadania, perquè només així es poden gestionar les realitats més específiques del territori.

Municipalisme és serveis i polítiques socials. L'àrea local, en tant que prestadora de serveis, està cridada a respondre a les necessitats més essencials de les persones i a vetllar per la cohesió social: gent gran, joventut, educació, gènere, cultura, mobilitat, medi ambient, habitatge, cooperació, etc, en definitiva, cap àmbit de la nostra realitat més central escapa de la política local.

Municipalisme és radicalitat democràtica. Entenem els municipis com els espais on és possible aprofundir en la democràcia. És en els barris, als pobles i ciutats, on la presa de decisions pot fer-se de forma més participativa, on és més fàcil anar més enllà del vot cada 4 anys, tot promovent eines democràtiques per avançar en la coparticipació de la gent. Així, l'empoderament de la ciutadania en aquest àmbit de proximitat esdevé una necessitat cabdal.

Municipalisme és identitat. Una identitat inclusiva atès que és l'àmbit de socialització més bàsic en l'escala geogràfica. La història política d'un municipi esdevé la pròpia.

Municipalisme és espai de conquestes. Des dels pobles i les ciutats s'han protagonitzat lluites socials i polítiques, de conquesta de drets i llibertats que han tingut repercussió més enllà del propi municipi, que s'han estès a escala nacional i que han acabat essent motor de canvi. És a nivell local que s'articulen els vincles que mantenen viva la lluita i la reivindicació social, tant necessària per a exigir justícia, canvi i equitat.

Municipalisme és Joves d'Esquerra Verda, perquè entenem el Municipalisme com una part bàsica del nostre sistema de valors, de la nostra manera d'entendre el país. Un país que és divers, de contrastos, i per tant, només des d'aquesta riquesa podem superar les barreres socials, polítiques, nacionals i ambientals que encara avui són presents en la nostra realitat.

2.La importància del Municipalisme per a Joves

Els i les joves ens trobem immersos/es en processos formatius, laborals i d'emancipació domiciliària dels quals deriven unes identitats, actituds i necessitats molt vinculades al nostre territori i socialització, tant familiar com d'amistats. Per tant, aquestes identitats, molts cops són compartides. És per això que des de el món local les polítiques de suport a l'emancipació juvenil són el pilar central de les polítiques de joventut.

Aquestes polítiques han de ser realistes amb l'entorn, abordar els veritables problemes i aportar solucions, sense oblidar que s'han de fer conjuntament amb els i les joves i per tant la **proximitat** és essencial perquè siguin un èxit i millorin la nostra vida. És per això que el **municipalisme és l'espai des d' on es pot afavorir la construcció dels projectes de vida del jovent** amb recursos que els permetin assolir la plena ciutadania.

L'àmbit municipal és l'administració que més a prop està de la ciutadania, la que coneix les necessitats i dóna resposta, en primera instància, a la seva població. En resum, és la que cohesiona i treballa des de la proximitat i la territorialitat i per tant és on la gent jove s'hi pot sentir més acompanyada, entesa i amb resposta a les necessitats i demandes que té.

Alguns dels **àmbits on l'ajuntament pot tenir més incidència** (gaudeix de competències) i fer

actuacions per tal de millorar la vida del jovent poden ser:

- Fomentar la **participació i l'associacionisme** entre els i les joves. Donar veu i vot al jovent del municipi per tal d'apropar les polítiques locals a la població i poder construir conjuntament una cultura participativa que els i les ajudi en el seu projecte de vida personal.
- Creació i foment d'una **política educativa** conjunta, integrant l'educació formal, la no formal (lleure) i la informal (socialització fora dels àmbits reglats).
- Apostar perquè l'accés a la **cultura** ha de ser un dret de les persones i per tant l'administració local a de crear i fomentar un oci alternatiu, saludable i local.
- Amb l'actual crisi la gran demanda dels i les joves és el **treball** per tal d'aconseguir una plena emancipació. És aquí on l'actuació municipal pot potenciar polítiques d'ocupació relacionades amb l'accés al món del treball, foment d'iniciatives formatives en ocupació, així com assessorament per a la primera entrada al món laboral.
- **L'habitatge** també ocupa un lloc central en les polítiques d'emancipació juvenil, l'accés a una habitatge i la plena independència són factors fonamentals en la construcció del projecte vital del i la jove. L'ajuntament ha de fomentar i executar canals d'accés facilitadors als i les joves amb promocions socials d'habitatge juvenil i/o oficines d'habitatge jove.
- En polítiques de **salut**, els ajuntaments s'han de centrar en la prevenció de conductes de risc, preveure estratègies d'intervenció comunitària, d'apropament i orientació integral que donin resposta a les necessitats concretes dels i les joves.
- La **cohesió social** s'ha de treballar des de la proximitat i el món local és la clau per impulsar accions encaminades a fer més visible la diversitat com a característica diferenciadora de la condició juvenil, plantejant especialment la qüestió d'igualtat d'oportunitats home-dona, joves nouvinguts i discapacitats.

Amb els àmbits abans esmentats, podem comprovar com la tasca dels municipis alhora de millorar la vida dels ciutadans i en concret dels i les joves pot arribar a ser essencial, degut a l'execució de polítiques des de la proximitat, el coneixement directe de la realitat local i la millora de la cohesió social.

3.Recursos: l'assignatura pendent del món local

La realitat del poder local ha estat mancada d'un element decisor per a la funcionalitat d'una administració: el finançament necessari per acomplir les expectatives que una institució de proximitat desperta.

I no parlem només dels pobles i ciutats. Tampoc els consells comarcals han estat dotats de recursos suficients per a prestar serveis essencials per als municipis als quals assisteixen, i això es tradueix en una mancança en un Estat del Benestar que, ni tan sols abans de l'actual context de crisi econòmica, va acabar de despertar al món local.

Els municipis són prestadors de serveis i executors de polítiques socials d'àmbits molt diversos però tots ells presents a la vida quotidiana dels i les ciutadanes. Per poder donar respostes a les necessitats, en educació, atenció a la gent gran, joventut, equipaments i una llarga llista d'etcèteres, cal un finançament sòlid, suficient i garantista, condició que no s'ha donat i que a més a més no figura a l'agenda de les elits polítiques del país.

Aquesta mancança no ha tingut només impacte en tots aquells serveis públics que no s'han pogut oferir, sinó que de retruc han dut a múltiples ciutats i pobles a aconseguir mitjans econòmics a preus èticament discutibles, que sens dubte hipotequen avui la continuïtat no només de serveis sinó de drets que totes i tots creïem consolidats.

Des de mitjans de la dècada dels noranta, molt municipis van veure en la venda de terrenys una forma ràpida i fàcil d'aconseguir ingressos, i es va començar a dibuixar a molts indrets de Catalunya i d'Espanya un model urbanístic especulatiu, segregador, excloent i ambientalment insostenible. Per això, avui molts pobles i ciutats compten amb un urbanisme més pensat per a generar beneficis per a privats que no pas per ordenar el territori d'una forma racional i adequada a la necessària prestació de serveis.

Malgrat això, però, també cal dir que no tots els governs locals han actual de la mateixa manera. Hi ha experiències diverses al llarg del territori, i ICV ha participat de governs que han volgut i pogut fer les coses diferents, molts cops de la mà de regidores i regidors joves. ICV ha estat, en molts casos, exemples de com dissenyar i posar en pràctica polítiques socials en àmbits molt diversos, així com dibuixar maneres diferents de pensar i ordenar els pobles i ciutats i generars espais de

participació ciutadana que han integrat les persones a la planificació de les polítiques que els afecten.

3.Conclusions

Els Ajuntaments són avui la protecció pública dels ciutadans que pateixen la crisi i és injust que els polítics que ho gestionen siguin posats tots al mateix sac. No tots són iguals i des de ICV defensem la figura dels alcaldes i alcaldesses, regidors i regidores com a figures encarregades de donar solucions a la greu situació actual, ja que són ells i elles, els que es relacionen amb la realitat més pròxima i poden saber la veritable situació del municipi i per tant, gestionar les polítiques locals més adients. Actualment, ens trobem que els ajuntaments són els dics de contenció de la tempestat econòmica i social que pateix l'Estat.

Malgrat això, el govern de l'Estat té l'excusa perfecta de la crisi i d'algunes males gestions municipals (corrupció, malversacions de fons, temes urbanístics, etc. tots ells molt lligats a governs municipals del PP i CiU) per a intentar intervenir als governs municipals i prohibir els desplegament de les anomenades "competències impròpies", on s'amaguen bona part de les polítiques socials com educació, foment de l'ocupació i atenció social. S'ha demostrat que la utilització dels recursos més eficients i eficaços és quan es duent a terme des de la proximitat amb el ciutadà, i en aquest cas, l'administració local és la més adequada.

Davant d'aquesta situació d'amenaça i d'intervenció cap als ajuntaments, s'ha de defensar el municipalisme com a base per a construir un veritable Estat de Benestar, basat en la cohesió social, la territorialitat i la proximitat amb la ciutadania. Més que mai cal rebutjar l'onada recentralitzadora de l'Estat, que vol limitar les competències, i així, disminuir la democràcia, retallant aquelles polítiques socials que s'han fet des de la proximitat i executades amb eficàcia i que tant bé han fet a la ciutadania.

Som els espais on es poden crear alternatives socials i econòmiques a la crisi, amb polítiques de foment a l'activitat econòmica i l'atenció social des de el coneixement real de les necessitats de la ciutadania. És per això que els alcaldes i alcaldesses, regidors i regidores, tenen un paper clau en la dedicació del seu temps i treball en fer front a les retallades i els dictats recentralitzadors de

l'autonomia local i de pèrdua d'identitat dels nostres pobles i ciutats. En definitiva. han d'intentar salvar un sistema democràtic i de benestar essencial vida de les persones.